

Sag er fremsat Nagerfigtelse, og Parterne derefter enes om at høre Sagen, saa er der fra det Offentliges Side ikke Noget til Hinder derfor, og der skeer ikke nogen Paatale af den Angivelse for Nager, der paa denne Maade er kommen frem. Ligeledes er det ogsaa antaget, at, naar Parterne have indgaaet Forlig med Hensyn til en Gjæld, der ellers vilde have været Gjenstand for Nagerstraf, saa bortfalder denne, ligesom det ogsaa antages, at, naar der er udstedt nye Documenter eller der har fundet en saadan Opgjørelse mellem Parterne Sted, at Forholdet mellem dem kan betragtes som nyt, bortfalder ligeledes Straffen for den tidligere begaaede Nager, og endelig er det ogsaa antaget, at, naar et saadant Forhold er aldeles afsluttet ved Betaling af den Gjæld, der skulde have været Gjenstand for Straf, saa er dermed ogsaa al Paatale bortfalden. Det er af disse Grunde, jeg har tilladt mig at stille det Forslag, at offentlig Paatale skulde bortfalde. Den Debitor, som ikke destomindre vil benytte sig af Nagerfigtelse, har i Forordningen af 1754 § 7 — jeg maa bede bemærket, at der Spalte 209 i Betænkningen, hvor jeg har motiveret dette Forslag, ved en Feiltryk er kommet til at staa § 8 — et overmaade virksomt Middel til at oplyse, om der er begaaet Nager eller ikke, idet Loven nemlig siger: „de, som i foregaaende Tilfælde af Debitor eller andre Vedkommende sigtes for at have oppebaaret mere, end dem med Rette tilkom, skal Cester at det dem af vedkommende Dommer er blevet paalagt det ved deres Ed sig fralægge“. Der behøves altsaa slet ikke hverken Bevise eller nogensomhelst Formodning for, at der er begaaet Nager. Det er nok, at Debitor erklærer, at den har fundet Sted, og Creditor maa da ved sin Ed fralægge sig, at den ikke har fundet Sted; kan Debitor paa anden Maade bevise det, saa kommer det naturligtvis slet ikke til Ed; men Loven kommer da til Anvendelse. Det er dette, som har bevæget mig til at foreslåe den sidste Deel af den nye § 3.

Alberti: Jeg er af den Mening, at det Forslag, som Majoriteten har gjort, og som er opført under Nr. 5, nemlig, at de i Lovud-

kastet indførte Ord om, at Straffen ikke maa overstige en Tjerdedeel af den udlaante Capital, skulde udgaae af dette Forslag, bør antages, og ligeledes troer jeg, det er rigtigt, at Slutningsbestemmelsen i Udkastets § 3 gaaer bort; men jeg troer dog egentlig ikke, at den Motivering, som den ærede Ordfører gav, er ganske tilstrækkelig. Han sagde nemlig, at det var, fordi Domstolene i enhver Nagersag maatte antages at ville tage Hensyn til de særegne Omstændigheder og derefter bestemme Straffen, og han udtalte navnlig, at, naar der saaledes var betinget højere Renter end lovligen af Uvidenhed, saa vilde der ikke flyde nogen Straf deraf. Dette troer jeg ikke er rigtigt. Dersom der produceres en Gjældsfor- skrivning, hvort der mod Pant i faste Eiendomme er sat enten 5 eller 6 pCt., saa maa Domstolene upaatvivleligt anvende Nagerlovgivningen, og det nytter ikke, at den Paagjældende paastaar, at han har været i Uvidenhed om Lovgivningens Bestemmelse. Dette kan ikke paastydes i andre Tilfælde, og heller ikke i dette. Men jeg troer overhovedet, at det ikke har Noget at betyde, hvorledes Bestemmelsen om Straffen for Nager bliver redigeret, enten Straffen bliver redigeret saaledes, som der er foreslaaet i Udkastet, saaledes som den er foreslaaet af Majoriteten, eller saaledes som den er bragt i Forslag af Mindretallet; thi, saavidt jeg seer, ville alle disse Forslag op- have Aarsagen til de fleste Nagersager, nemlig Angiveri. Naar Angiveren ikke læn- gere kan tilvende sig nogen Deel af den ud- laante Capital, saa falder Opfordringen til at reise en Nagersag for største Delen bort. Det er vistnok sjældent, at en Nagersag er ble- ven sat i Gang ene efter Foranstaltning fra det Offentliges Side; men, naar en Privat ikke længer har Fordeel af at reise en Nagers- sag — og dette kan han jo ikke formodes at have, naar Straffen derfor bliver en Mulct, som alene tilfalder det Offentlige —, saa vil ogsaa Anledningen til at blive Angiver, — hvilket jo i og for sig er noget Ubegageligt, men hvilken Ubegagelighed dog opveies ved Pengefordelen, — falde bort. Imidlertid troer jeg, at den Straf, som er foreslaaet af Ud- valgets Mindretal, og som er opført under